

PEREGRINATIO EGERIAE

XLVIII.

1. *Enkainía* se imenuje dan, na katerega je bila posvečena sveta cerkev na Golgoti, ki jo imenujejo Martirij. Na isti dan pa je bila posvečena tudi sveta cerkev v Vstajenju, na kraju, kjer je Gospod po trpljenju vstal od mrtvih. *Enkainía* teh cerkva se obhaja še posebej svečano, ker je bil na tisti dan najden tudi Gospodov križ.

2. Dan posvetitve zgoraj navedenih cerkva so določili na dan, ko je bil najden Gospodov križ, ravno zato, da se ta dan obhaja z vso radostjo. Tudi v Svetem pismu je izpričano, da je dan *Enkainía* tisti, na katerega je sveti Salomon po posvetitvi Božje hiše stopil pred oltar in molil, kot je zapisano v Knjigah Kronik.¹

...

XXXVII.

1. Po koncu obreda pri Križu, še pred sončnim vzhodom, gredo tisti najbolj vneti molit na Sion k stebru, pri katerem je bil Gospod bičan. Po povratku od tam malo posedijo pri sebi doma in kmalu so spet vsi zbrani. Nato postavijo sedež za škofa na Golgoti zadaj za Križem, kjer zdaj ta stoji. Škof sede, predenj postavijo s platnom pogrnjeno mizo. Okrog mize stojijo diakoni, prinesejo srebrno, pozlačeno skrinjico, v kateri je les Križa. Odprejo jo, vzamejo ven les Križa in napis ter ga položijo na mizo.

2. Ko je les položen na mizo, škof sede, z rokami prime les na obeh koncih in ga drži, diakoni pa, ki stoje okrog, ga varujejo. Tako ga varujejo zato, ker je običaj, da ljudje prihajajo eden za drugim, tako verniki kot katehumeni, se sklonijo nad mizo, poljubijo sveti les in se pomaknejo naprej. Ker je baje nekdo nekoč ugriznil vanj in ukradel kos lesa, ga zato na tak način varujejo diakoni, ki stojijo okrog, da ne bi spet prišel kdo, ki bi si upal storiti kaj takega.

3. Tako gredo drug za drugim mimo vsi iz ljudstva. Vsi se sklonijo, se najprej dotaknejo Križa in napisa najprej s čelom, nato z očmi, potem pa ga poljubijo in se pomaknejo naprej, vendar nihče ne iztegne roke, da bi se ga dotaknil. Potem ko poljubijo križ in se pomaknejo naprej, kjer stoji diakon, ki drži Salomonov prstan in rog, iz katerega so mazilili kralje. Poljubijo tudi rog, počastijo tudi prstan, ... do šeste ure pride mimo celo ljudstvo: skozi ena vrata vstopa, skozi druga izstopa. To se namreč odvija tam, kjer je bila prejšnji dan, v četrtek, daritev.

4. Ob šesti uri gredo h Križu, po dežju ali vročini, saj je tisto mesto po milim nebom, skoraj kot nekakšno veliko, prelepo dvorišče med Križem in Cerkvijo Vstajenja. Tam se zbere vse ljudstvo, tako da se niti vrat ne da odpreti.

---

1 2 Krn 6,12.

5. Škofu postavijo sedež pred Križem in čas od šeste do devete ure je namenjen samo branju beril. Najprej se bere iz psalmov, kjer je govora o trpljenju; tudi iz apostola ali apostolskih pisem in del se berejo mesta, kjer so govorili o Gospodovem trpljenju. Tudi iz evangelijev se preberejo mesta, kjer Gospod trpi, pa tudi iz prerokov, kjer so napovedali Gospodovo trpljenje. Prebere se tudi iz evangelija, kjer je govor o trpljenju.

6. Od šeste do devete ure se torej ves čas berejo berila ali pojejo himne, da bi se ljudstvu pokazalo, da je vse, kar so preroki napovedal o Gospodovem trpljenju, izpričano tako v evangelijih kot v apostolskih spisih. Tako se ljudstvo v teh treh urah razlaga, da je bilo vse, kar se je zgodilo, napovedano že prej in da se je v celoti zgodilo vse, kar je bilo napovedano. Ves čas pa so vmes molitve, primerne dnevu.

7. Posamezna berila in molitve spremlja neverjetno čustveno ječanje vsega ljudstva. Ni ga niti med mladimi niti med starimi, ki na tisti dan tiste tri ure ne bi nepredstavljivo močno jokali zaradi tistega, kar je moral za nas pretrpeti naš Gospod. Ko potem napoči deveta ura, se bere mesto iz Janezovega evangelija, kjer izdihne;² po branju tega mesta se zmoli molitev in obred se konča.

8. Takoj po koncu obreda pred Križem vsi v veliki cerkvi pri Martiriju opravijo obred, ki je običajen za tiste tedne od devete ure, ko se zberejo pri Martiriju, in sicer tiste tedne prav do večera. Po koncu obreda pri Martiriju pridejo v Cerkev Vstajenja. Po prihodu tja se prebere mesto iz evangelija, kjer Jožef prosi Pilata za Gospodovo truplo in ga položi v nov grob. Po branju tega mesta sledi molitev in blagoslov katehumenov in vernikov, nato se obred konča.

Prevedel Matjaž Babič
s študenti seminarja klasične filologije

---

2 Jn 19,17.